

Objavljeni su podaci mnogobrojnih primopredaja, premještaja, ostava (depozita), poklona i prinova arhivskog gradiva.

Bibliografija (str. 272 – 285)

Vijesti o novotiskanim knjigama vezanima za arhivsku djelatnost ili gradivo, te nabrojene primljene knjige

Ustrojstvo državnih arhiva (str. 286 – 290)

Ustrojstvo državnih arhiva na dan 1. siječnja 1996. s popisom dužnosnika.

Normativne odredbe (str. 291 – 301)

Navedeni su: 1) Dekret predsjednika Republika od 7. prosinca 1995. (Pravilnik o provedbi čl. 8 Zakona od 29. prosinca 1993. br. 580 o uvođenju registra za izdanja), 2) Dekret predsjednika savjeta ministarstva od 11. prosinca 1995. (Potvrda statističkog narodnog programa za god. 1996–1998), 3) Dekret Ministarstva za kulturna i ambijentalna dobra od 8. siječnja 1996. (Produženje funkcije podtajnika u ministarstvu prof. Karlu Giudicci Bonanni), 4) Hitne odredbe o restauraciji, konzervaciji i valorizaciji kulturnih dobara prema zakonu donesenom 16. siječnja 1996. 5) Ministarstvo riznice, dekret od 29. ožujka 1996. (Potvrda novog statuta osnivanja javne banke u Napulju), te pokrajinske zakonske odredbe donesene u pokrajinama Trentino, Lombardija, Lacij i Kalabrija.

Na kraju zbornika nalazi se popis stručnih članaka izdanja talijanskih državnih arhiva što čini značajan doprinos arhivističkoj znanosti i struci.

Mato Grabar

CONSERVATION The GCI (the Getty Conservation Institute) Newsletter Vol. I/1–3 (1986) – Vol. XII/1 (1997)

CONSERVATION – The GCI Newsletter glasilo je Gettyjeva Instituta za konzervaciju. Besplatno se, na engleskom i španjolskom jeziku, šalje stručnjacima ne samo na području konzervacije, već i srodnim područjima te članovima javnih udruga povezanih s konzervacijom.

Bilten je započeo s izlaženjem u zimi 1986. godine pod nazivom *The GCI Newsletter* s ciljem, da stručnjake diljem svijeta redovito izvješćuje o svim djelatnostima i postignućima Instituta. Do 1990. godine tiska se na 8 stranica formata 21 x 28 cm, broširanog uveza, nema korica. Objavljuje se samo na engleskom jeziku. Godine 1991. uvode se novine. Prvi put se bilten objavljuje samo jedanput u godini. Mijenja se papir – započinje tiskanje na recikliranom neutralnom papiru. Uvodi se višebojni tisak. Uvez je još uvijek broširan, ali sada postoje korice. Na prednjoj je korici velika, a na zadnjoj mala snimka Zemljine kugle. Bilten dobiva novi naziv:

CONSERVATION – The GCI Newsletter i novi format (31,7 x 31,7 cm), a povećava se i broj stranica.

Conservation, vol. VI, br. 1 iz 1991. godine očito je bio pokušaj ispitivanja javnosti o uvedenim promjenama. Već 1992. godine mijenja se format (29,5 x 29,5 cm) i unutarnje uređenje biltena, koje nakon toga ostaje nepromijenjeno do danas. Jedina se promjena sastoji u tome da se od vol. XI, br. 1 iz 1996. više ne otiskuje glavna tema broja na naslovnici, s čime se započelo u vol. VII, br. 1. Objavljeni se radovi potpisuju od 1992. godine. Ostaje broširani uvez. Prednja je korica tematski oslikana i na njoj je otisnut naslov glavne teme koja se obrađuje u tom broju, a na zadnjoj je korici uvijek mala slika Zemljine kugle. Korice su uvijek drugačije boje.

Bilten je podijeljen u 4 odjeljka: glavna tema broja (*Feature*), razgovor (*Profile*), vijesti iz konzervacije (*News in Conservation*) i GCI vijesti (*GCI News*).

U "Glavnoj temi broja" piše se o aktivnostima, istraživanjima i rezultatima kako temeljnih programa tako i posebnih projekata GCI-ja. U odjeljku "Razgovor" objavljuju se intervjui s priznatim konzervatorima sa svih područja i iz čitavog svijeta. "Vijesti iz konzervacije" u početku su donosile opširne prikaze različitih kongresa, a kasnije su izvještavale o vrlo važnim temama s područja zaštite, kao što je zaštita u slučaju prirodnih katastrofa i ratova. U odjeljku "GCI vijesti" objavljuju se kratki prikazi recentnih događanja i izdanja te najavljuju buduća. U ovome se dijelu objavljuju i kratki profesionalni životopisi i fotografije namještenika Gettyjeva instituta za konzervaciju.

Budući je ovo prikaz 32 broja GCI-eva biltena nemoguće je i nepotrebno prikazati sve članke. Odabrala sam samo nekoliko iz novijih godišta koji su zanimljivi za područje pisane baštine.

Vol. VIII, br. 2 iz 1993. godine cijeli je posvećen zaštiti knjižnoga gradiva i knjižnicama. Kako se radi o gradivu koje je po svojem sastavu jednako arhivskome, ovdje ću istaknuti članak Petera Watersa, *Phased Conservation Revisited* na str. 12–13 u kojem se govori o jednoj od metoda preventivne zaštite ulaganjem pojedinačnih objekata (knjige, svežnjevi) u kutije izrađene od materijala "arhivske" kakvoće ili čuvanja gradiva u spremištima s kontroliranim mikroklimatskim uvjetima. Ova se metoda naziva faznom konzervacijom i osim što čuva gradivo od oštećenja, zaštićuje ga i od nepotrebnih restauratorskih zahvata.

U vol. IX, br. 3 iz 1994. godine objavljeno je na str. 10–11 izvješće Barbare Roberts, *Destruction and Loss: A Report on Croatia*. Ona je kao član ICOM-a posjetila Hrvatsku 1993. godine s ciljem da se upozna s ratnim štetama na spomenicima kulture.

Vol. X, br. 2 i 3 iz 1995. godine u cijelosti su posvećeni obilježavanju desete obljetnice rada Gettyjeva instituta za konzervaciju.

U vol. XI, br. 2 iz 1996. godine na str. 12–13 objavljen je članak Margaret G.H. Mac Lean, *Capturing the Pat. Documentation & Conservation*. Dokumentacija ima fundamentalno značenje u postupku konzervacije i niti jedan konzervatorski zahvat ne smije biti sproveden bez temeljite dokumentacije i istraživanja.

Na str. 19, vol. XI, br. 3 iz 1996. godine u prikazu pod naslovom *Analytical Techniques in Conservation* opisan je šestodnevni tečaj iz analitičkih metoda u konzervaciji, što su ga u srpnju 1996. godine organizirali GCI, Winterthur Museum i Winterthur-University of Delaware Program in Art Conservation. Polaznici (njih 16) iz Australije, Austrije, Francuske, Novog Zelanda, Ujedinjenog Kraljevstva i SAD-a upoznali su se s primjenom difrakcije X-zraka, fluorescentne spektrometrije s pomoću X-zraka, skeniranja s pomoću elektronskog mikroskopa, kromatografije i infracrvene spektroskopije. Podučeni su u radu s polarizirajućim mikroskopom i kvalitativnim mikroanalizama koje mogu provoditi i sami. Bio je to prvi tečaj ovakvog tipa koji je održan u svijetu.

Na kraju valja još jednom istaknuti da se *Conservator* dobiva besplatno. Uz svaki je broj priložena i narudžbenica kojom se mogu naručiti sve objavljene knjige i publikacije GCI-a.

Tatjana Mušnjak

JANUS 1997.1

Arhivska revija JANUS ove je godine promijenila izgled. Korice časopisa su "pariško" plave boje. Koliko se ta promjena vanjskoga izgleda može ocijeniti dobrom ili lošom manje je bitno, jer ono što ostaje neupitno je kvaliteta objavljenih članaka. Većina radova ovog broja su referati sa seminara što su ih tijekom 1995. i 1996. godine organizirale razne sekcije MAV-a. Budući je arhivska zajednica u ovom trenutku okupirana problemima elektronskog gradiva i svime što ono nosi, a svakako donosi bitne promjene uloge i rada arhivista i arhiva, dat je opširniji pregled članaka kako bi se svima onima koji nisu zadovoljni sadašnjom slikom arhiva, pokazalo da imaju istomišljenike te da su promjene moguće i poželjne.

Prvi članak je izvrstan rad Ann Pederson, višeg predavača na Sveučilištu New South Wales, Australija. Autorica na lak i sažet način razmatra pojam "advocacy". U hrvatskom jeziku ne postoji akedvatan prijevod pojma "advocacy" (odbrana, zastupanje, zauzimanje, posredovanje, zagovaranje). No, ne trebamo svoj jezik doživljavati siromašnim, budući se prvi dio članka bavi time što sve pojam znači i kako se tijekom godina značenje širilo. U osamdesetima je značio publikacije, izložbe i obuku s ciljem promicanja uporabe i znanja o arhivima. U devedesetima je obuhvatio način